

Sylabus na rok akademicki 2019/2020														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Rehabilitacja							Grupa szczegółowych efektów kształcenia						
								Kod grupy E, F	Nazwa grupy Nauki kliniczne niezabiegowe, nauki kliniczne zabiegowe					
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	V				Semestr studiów:		X zimowy X letni							
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy X podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Katedra i Zakład Rehabilitacji	5	2		8										
Semestr letni														
Katedra i Zakład Rehabilitacji		2		12										
Razem w roku:														
Katedra i Zakład Rehabilitacji	5	4		20										
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														
C1. umiejętność oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego														
C2. znajomość podstaw fizjoterapii oraz wskazania i przeciwwskazania do jej zastosowania														

C3. znajomość fizjologii i patologii wysiłku fizycznego oraz jego wpływu na układy czynnościowe człowieka w szczególności układu krążenia i oddychania

C4. wykorzystanie fizjoterapii w leczeniu bólu

C5. umiejętność opracowania prostego programu kompleksowej rehabilitacji w poszczególnych dysfunkcjach

C6. znajomość zasad doboru zaopatrzenia ortopedycznego

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W1	E.W30	zna i rozumie pojęcie kalectwa, inwalidztwa i niepełnosprawności;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W2	E.W31	zna rolę i metody stosowane w rehabilitacji medycznej;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
U1	E.U22.	dokonyuje oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U2	E.U23.	proponuje program rehabilitacji w najczęstszych chorobach;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
W3	E.W7	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: a) chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego: pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego, b) chorób układu oddechowego, w tym: chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego,	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE

		c) chorób reumatycznych, w tym: zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów; h) chorób alergicznych, w tym: anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego,		
W4	E.W8.	zna i rozumie przebieg oraz objawy procesu starzenia się, a także zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W5	E.W9.	rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W6	E.W11.	zna i rozumie zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W7	E.W13	zna i rozróżnia podstawowe zespoły objawów neurologicznych;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W8	E.W14	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym: a) chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności udarze mózgu, b) otępieniach, w szczególności chorobie Alzheimera, otępieniu czołowym, otępieniu naczyniopochodnym i innych zespołach otępiennych, c) chorobach jąder podstawy, w szczególności chorobie Parkinsona, d) chorobach demielinizacyjnych, w szczególności stwardnieniu rozsianym, e) chorobach układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności rwie kulszowej, f) urazach czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnieniu mózgu	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
W9	F.W1	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE

		odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: a) chorób kończyn b) złamań kości i urazów narządów;		
W10	F.W2.	zna wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	WY, CK, SE
U3	E.U1.	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U4	E.U2.	przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U5	E.U3.	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U6	E.U4	przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U7	E.U7.	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U8	E.U12	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U9	E.U13	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U10	E.U16	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U11	E.U20.	kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U12	E.U21.	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U13	E.U32	planuje konsultacje specjalistyczne;	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE
U14	E.U38.	prowadzi dokumentację medyczną pacjenta	odpowiedź ustna, prezentacja, kolokwium	CK, SE

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 4

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	29
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	11,2
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	40,2
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1,5
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

1. Teoria Rehabilitacji – 2,5 h

- współczesna definicja rehabilitacji,
- polska koncepcja rehabilitacji,
- zespół rehabilitacyjny,
- organizacja rehabilitacji w Polsce,
- fizjologiczne podstawy fizjoterapii,
- uwarunkowanie skuteczności i przeszkody w rozwoju rehabilitacji,
- środki oddziaływania w rehabilitacji,
- postępowanie rehabilitacyjne a profilaktyka inwalidztwa

2. Fizjoterapia i jej specyfika oraz zadania w: 2,5 h

- ortopedii i traumatologii,
- reumatologii,
- neurologii,
- chorobach sercowo-naczyniowych,
- pulmonologii,
- pediatrii,
- geriatrici,
- psychiatrii,
- ginekologii i położnictwie.

Seminaria

1. Seminarium z zakresu fizykoterapii - 2h

- definicja fizykoterapii i zastosowanie czynników fizykalnych w usprawnianiu leczniczym,
- rodzaje energii i zasady ich przekazywania,
- zmiany wywołane działaniem energii,
- dawkowanie energii leczniczych,
- zakłady i gabinety fizykoterapii (personel, pomieszczenia, stanowiska zabiegowe, dokumentacja),
- ogólne zasady wykonywania zabiegów z zakresu termoterapii, światło lecznictwa, elektroterapii, masażu, hydroterapii i balneoterapii,
- ocena mechanizmów i wyników leczenia
- zastosowanie metod fizykalnych w leczeniu bólu

2. Seminarium z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia u osób z chorobami układu oddechowego – 2h

- badania czynnościowe układu oddechowego (badanie spirometryczne, spirograficzne, gazometryczne krwi tętniczej),
- postaci upośledzenia wentylacji płuc,
- metody rehabilitacji w chorobach układu oddechowego (leczenie łożeniowe, nauka efektywnego oddychania i kaszlu, kinezyterapia oddechowa),
- zasady usprawniania chorych z: wysiękowym zapaleniem opłucnej i płuc, z rozedmą płuc, rozstrzeniami oskrzeli, z dychawicą oskrzelową,

- usprawnianie chorych po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej

Ćwiczenia

1. Ćwiczenia z zakresu ortopedii, traumatologii i reumoortopedii: - 8 h

- a. Semestr zimowy – 4h

- zabiegi ortopedyczne pomocnicze w ortopedii, traumatologii i reumatologii - wyciągi, redresje, opatrunki gipsowe,
- uwarunkowanie fizjoterapii w zależności od metod leczenia chorób i urazów układu ruchu, fizjoterapia osób operowanych z powodu następstw chorób reumatycznych
- podstawowe metody fizjoterapii stosowane w chorobie zwyrodnieniowej stawów, dolegliwościach bólowych kręgosłupa, po urazach sportowych

- b. Semestr letni – 4h

- ocena sprawności układu ruchu w warunkach statycznych i dynamicznych w zakresie niezbędnym do kierowania i prowadzenia procesu fizjoterapii,
- programowanie optymalnego postępowania fizjoterapeutycznego w korelacji z wynikami badania przedmiotowego,
- profilaktyka i kompleksowa fizjoterapia następstw unieruchomienia i powikłań okołoperacyjnych,

2. Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia u osób z chorobami układu krążenia: - 4h

- badanie czynnościowe układu krążenia (p/wskazania i wskazania do badań czynnościowych, rodzaje prób wysiłkowych, warunki bezpieczeństwa prób wysiłkowych, dobór obciążeń i technika przeprowadzania prób wysiłkowych, interpretacja wyników),
- zasady prewencji pierwotnej i wtórnej chorób układu krążenia,
- zasady współczesnego leczenia chorych z: chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym, po zabiegach kardiochirurgicznych

3. Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia w chorobach naczyń obwodowych i wybranych chorobach metabolicznych – 4 h

- ocena wskazań i przeciwwskazań oraz dobór metod fizjoterapeutycznych w usprawnianiu chorych z zaburzeniami w zakresie krążenia obwodowego (niedokrwienie, choroby żył i naczyń limfatycznych) na podstawie wywiadu, badania przedmiotowego oraz badań dodatkowych;
- profilaktyka żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej
- ocena wyrównania cukrzycy i jej powikłań pod kątem zaplanowania działań fizjoterapeutycznych.
- Przygotowanie pacjentów z cukrzycą do kinezyterapii, zasady bezpiecznego leczenia ruchem.
- Wykorzystanie kinezyterapii w prewencji zaburzeń gospodarki cukrowej i leczeniu otyłości.

4. Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii u osób z chorobami w obrębie układu nerwowego: - 4 h

- badania funkcjonalne w neurologii,
- zasady postępowania fizjoterapeutycznego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem mięśni,
- warunki doboru skojarzonej terapii p/bólowej (ułożeniowej, farmakologicznej i fizjoterapeutycznej),
- usprawnianie osób z chorobami przewlekłe postępującymi, nauka lokomocji i czynności samoobsługi, oraz dobór zaopatrzenia ortopedycznego w celu zwiększenia funkcjonalnej wydolności chorego.
- Wykorzystanie nowoczesnych metod w rehabilitacji neurologicznej (PNF, NDT Bobath, metoda Vojty)

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Podstawy rehabilitacji dla studentów medycyny. Wrzosek Z., Bolanowski J. PZWL, Warszawa 2011
2. Rehabilitacja Medyczna. Kiwerski J., PZWL Warszawa 2005
3. Fizykoterapia – aspekty kliniczne i biofizyczne. Łukowicz M. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Postępy Rehabilitacji, AWF Warszawa
2. Fizjoterapia Polska, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii
3. Acta Balneologia, Aluna Warszawa-Konstancim

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Rzutnik multimedialny, Laptop, ślepy doppler, aparat do TPI, aparat do PUP, centymer krawiecki, sala gimnastyczna, bieżnia ruchoma, BIODEX

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)
Student przed przystąpieniem do zajęć powinien mieć ukończony kurs z: „Chorób wewnętrznych” i „Ortopedii i Traumatologii” oraz posiadać wiedzę ogólną z zakresu anatomii i fizjologii człowieka..

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Obowiązkowa obecność na wszystkich ćwiczeniach i seminarium, oraz pozytywny wynik kolokwium zaliczeniowego.

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	Wynik powyżej 90% uzyskany na zaliczeniu
Ponad dobra (4,5)	Wynik powyżej 80% uzyskany na zaliczeniu
Dobra (4,0)	Wynik powyżej 70% uzyskany na zaliczeniu
Dość dobra (3,5)	Wynik powyżej 60% uzyskany na zaliczeniu
Dostateczna (3,0)	Wynik powyżej 50% uzyskany na zaliczeniu

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Rehabilitacji
ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław
tel.: 071 734 32 20, faks: 071 734 32 09
e-mail: zaklad.rehab@gmail.com

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Dr hab. Edyta Sutkowska , 503077016; edyta.sutkowska@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć.

- Edyta Sutkowska, dr hab. n. med., lekarz, fizjoterapeuta – wykład, ćwiczenia, seminarium
- Iwona Demczyszak, dr n. k. fiz., fizjoterapeuta - ćwiczenia, seminarium
- Justyna Mazurek, dr n. k. fiz., lekarz - ćwiczenia, seminarium
- Natalia Kuciel, dr n. med., fizjoterapeuta - ćwiczenia, seminarium
- Michał Sokołowski, dr n. med., lekarz, fizjoterapeuta - ćwiczenia, seminarium

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

Dr Michał Sokołowski

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

KATEDRA I ZAKŁAD REHABILITACJI

kierownik

dr hab. n. med. Edyta Sutkowska

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Załącznik nr 5
do Uchwały Senatu Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu nr 1630
z dnia 30 marca 2016 r.

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
DZIEKAN

prof. dr hab. Andrzej Hendrich